

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Катедра суспільних наук
Навчальний рік 2021-2022

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Медичне краєзнавство»
(назва освітнього компоненту)

Вибірковий освітній компонент

Форма здобуття освіти очна

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 222 «Медицина»
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Медицина» другого (магістерського) рівня вищої освіти

Курс 1

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні катедри суспільних наук

Протокол від
“30” серпня 2021 року № 7

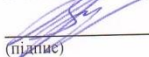
Завідувач катедри

(підпис) Робак І.Ю.
(ініціали, прізвище)

Схвалено методичною комісією ХНМУ з проблем загальної та передфахової підготовки

Протокол від
“31” серпня 2021 року № 1

Голова

(підпис)

Вовк О.Ю.
(ініціали, прізвище)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Троценко Олексій Володимирович, старший викладач
(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я, по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь

Троценко Олексій Володимирович, старший викладач

Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, катедри, в системі Moodle та інше.

Історія, культурологія

Контактний телефон 0999474589

Корпоративна пошта викладача ov.trotsenko@kntmu.edu.ua

Консультації

Відповідно до графіка, розміщеного на інформаційному стенді катедри

Локація

пр. Науки, 4, м. Харків, Харківський національний медичний університет,
Головний корпус, 3 поверх, катедра суспільних наук

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Медичне краєзнавство» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Медицина» та проєкту Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другого (магістерського) рівня, галузі знань 22 “Охорона здоров'я”, спеціальності «Медицина»

Опис навчальної дисципліни (анотація) Обсяг навчальної дисципліни складає 120 годин, 4 кредити. На лекції відведено 10 годин, на практичні заняття – 20 годин, самостійна робота студентів – 90 годин. Матеріал структурований у 5 тем.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Медичне краєзнавство» є вивчення історії та сьогодення рідного краю, ознайомлення студентів з інших областей з історико-культурними особливостями регіону навчання, виховання любові до рідної землі.

Багатогалузевість краєзнавства визначає його тісний взаємозв'язок з різними науковими знаннями, зокрема з медициною. Зважаючи на професійну орієнтацію студентів, у програмі курсу враховано вивчення його органічної складової – медичного краєзнавства, яке розглядається як галузь краєзнавчої науки, що вивчає історію й сучасний рівень розвитку медицини, охорони здоров'я та фармації краю в усіх його проявах.

Ознайомлення з медичним краєзнавством проводиться з дотриманням загальнонаукових та конкретно-історичних методів, формуючи цілісне уявлення про процес розвитку всіх складових охорони здоров'я даної місцевості.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Медичне краєзнавство» належить до предметів, що мають дуже широкий спектр міжпредметних зв'язків, оскільки знаходиться на перетині таких сфер діяльності, як медицина, суспільствознавство, педагогіка, психологія, історія, мистецтво та ін.

Пререквізити Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння предметів, які дають базові уявлення про освіту: «Історія і культура України», «Філософія».

Постреквізити «Медичне краєзнавство» предметно інтегрується з дисциплінами, які забезпечують подальшу гуманітарну підготовку студентів-медиків: «Історія медицини», «Соціальна медицина, громадське здоров'я» та ін.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни є виховання національної гідності, формування у майбутніх громадян національної самосвідомості

через любов до рідного краю, відродження історичної пам'яті – чинників, без яких неможливий духовний розвиток нації.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є забезпечити набуття студентами компетентностей, визначених згідно з вимогами стандарту.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами компетентностей:

інтегральні:

здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

загальні:

ЗК1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим

ЗК2 – Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях

ЗК3 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК4 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

ЗК5 – Здатність приймати обґрунтоване рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії

ЗК6 – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою

ЗК7 – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

ЗК8 – Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків

ЗК9 – Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

ЗК10 – Прагнення до збереження навколишнього середовища

спеціальні (фахові, предметні):

ФК1 – Навички опитування

ФК15 – Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я населення; обробки державної, соціальної, економічної та медичної інформації

ФК16 – Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції

ФК17 – Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, проведення заходів щодо забезпечення якості та безпеки медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних **програмних результатів навчання:**

ПРН 1 - здобуття особою загальних та спеціальних фундаментальних і професійно-орієнтованих знань, умінь, навичок, компетентностей, необхідних для виконання типових професійних завдань, пов'язаних з її діяльністю в медичній галузі на відповідній посаді

ПРН 4 - збір інформації про пацієнта

ПРН 5 - оцінювання результатів опитування, фізичного обстеження, даних лабораторних та інструментальних досліджень

ПРН 20 – здатність застосовувати набуті знання щодо існуючої системи охорони здоров'я для оптимізації власної професійної діяльності та участі у вирішенні практичних завдань галузі

ПРН 21 – сформованість фахівця з належними особистими якостями, який дотримується етичного кодексу лікаря

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних **соціальний навичок (Soft skills):** навички комунікації, лідерство, відповідальність, вміння працювати в критичних умовах, залагоджувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, самостійно приймати рішення, критично мислити.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ОКР, ОПП	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	-
Кількість кредитів – 4	Напрямок підготовки 22 «Охорона здоров'я»	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність: 222 «Медицина»	Рік підготовки (курс):	
		1-й	-й
		Семестр	
		2-й	-й
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 30 самостійної роботи студента – 90	Освітньо-кваліфікаційний рівень: II (магістерський) ОПП «Медицина»	Лекції	
		10 - год.	год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	- год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		90 год.	- год.
Індивідуальні завдання: - год.			
Вид підсумковою контролю: залік			

2.1 Опис дисципліни

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Вступ до краєзнавства. Історія краєзнавчого руху.	2	Вступна, оглядова, проблемна, бінарна
2	Харків від заснування до початку ХХ ст.	2	Оглядова, проблемна, бінарна
3	Харків у 1917-1945 рр.	2	Оглядова, проблемна,

			бінарна
4	Харків за післявоєнної доби (1945–1991).	2	Оглядова, проблемна, бінарна
5	Харків у роки незалежності.	2	Оглядова, проблемна, бінарна, завершальна
Всього лекційних годин		10	

2.2.2 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Вступ до краєзнавства. Історія краєзнавчого руху.	4	проблемне навчання, ділові ігри, «мозковий штурм», робота в групах, розвивальне навчання, різномірне навчання, евристичні бесіди, дискусії та дебати, презентаційний метод, метод проектного навчання, організація екскурсій до музеїв та на виставки	Усне опитування, тестове опитування в системі MOODLE
2	Харків від заснування до початку ХХ ст.	4		
3	Харків у 1917-1945 рр.	4		
4	Харків за повоєнної радянської доби (1945–1991).	4		
5	Харків у роки незалежності.	4		
Всього годин		20		

2.2.3 Семінарські заняття

Не передбачено

2.2.4. Лабораторні заняття

Не передбачено

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Вступ до краєзнавства. Історія краєзнавчого руху.	18	проблемне навчання, робота в групах, розвивальне навчання, різнорівневе навчання, презентаційний метод, метод проектного навчання	Усне опитування, тестове опитування в системі MOODLE, участь у наукових конференціях
2	Харків від заснування до початку ХХ ст.	18		
3	Харків у 1917-1945 рр.	18		
4	Харків за післявоєнної доби (1945–1991).	18		
5	Харків у роки незалежності.	18		
Всього годин		90		

Методи навчання: розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм», вебінар, спаринг-партнерство (навчання в парах), коучинг (тренінг), віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал, брифінг, інтерв'ю.

Методи контролю:

Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему.

Підсумковий контроль: залік.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти ХНМУ» (таблиця 2).

Таблиця 2

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
----------------	------------------	----------------	------------------	----------------	------------------

5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Технологія оцінювання дисципліни (табл. 3 з «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності...»).

Таблиця 3

Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою та чотирибальною (національною) шкалою

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою	Оцінка за двобальною шкалою
180–200	Відмінно	Зараховано
160–179	Добре	
150–159	Добре	
130–149	Задовільно	
120–129	Задовільно	
Менше 120	Незадовільно	Не зараховано

3.2. Питання до заліку:

1. Створення бібліографічного опису краєзнавчої літератури.
2. Вивчення експозиції музею, створення презентації.
3. Фото та відео зйомка медико-краєзнавчих матеріалів.
4. Створення тематичних екскурсійних маршрутів Харковом.
5. Проведення імпровізованих екскурсій, створення презентації.
6. Створення медико-краєзнавчого опису району міста.
7. Некрополістична мапа, догляд за похованнями видатних медиків.

3.3. Контрольні питання

Тема 1.

1. Поняття «краєзнавство». Галузі краєзнавства та роль медичного краєзнавства у вихованні студентів-медиків.
2. Функції та завдання краєзнавства. Методика краєзнавчих досліджень.
3. Історія краєзнавчого руху.
4. Краєзнавство сьогодні. Діяльність Національної спілки краєзнавців України.

Тема 2.

1. Заснування м. Харкова. Основні етапи розвитку регіону в XVII-XIX ст.
2. Організація охорони здоров'я у місті на початку XVIII ст.
3. Розвиток охорони здоров'я у пореформені часи (60-ті роки XIX ст. – 1917 р.)

Тема 3.

1. Революційні події 1917-1921 рр. у Харкові.
2. Харків – столиця радянської України.
3. Розвиток охорони здоров'я в Харкові у міжвоєнний період (1919-1941 рр.)
4. Харківські медики під час Другої світової війни.

Тема 4.

1. Післявоєнне відновлення і розвиток народного господарства.
2. Суспільно-політичне життя у 50-80-ті рр. XX ст.
3. Відбудова лікувально-профілактичної мережі.
4. Медична допомога населенню міста у 1950-ті-1980-ті рр.

Тема 5.

1. Соціально-економічний розвиток міста у добу незалежності.
2. Культура, освіта і наука.
3. Харків як SMART-CITY.
4. Медична допомога у Харкові на сучасному етапі.

3.4. Індивідуальні завдання формуються відповідно до контенту наукових конференцій, який щорічно затверджується планом роботи кафедри

суспільних наук. Специфіка індивідуальних завдань для студентів погоджується з викладачем.

3.5. Правила оскарження оцінки

Якщо студент не задоволений результатами оцінювання його навчальної діяльності і виявив бажання оскаржити оцінку з предмета, він має право звернутися до керівництва катедри та/або декана відповідного факультету з проханням провести повторне оцінювання його знань. Якщо вимоги студента мають під собою підстави, катедрою/деканатом створюється спеціальна комісія для проведення повторного оцінювання.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Вимоги дисципліни

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у студентів виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач надасть на першому практичному занятті.

Під час навчального процесу важливо дотримуватися таких правил:

- повага до колег;
- толерантність до інших та їхнього досвіду;
- сприйнятливність та неупередженість;
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента;
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів;
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Відвідування занять та поведінка

Очікується, що студенти та студентки відвідуватимуть всі лекційні та семінарські заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді катедри).

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття.

заборонено:

- їсти (за винятком осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність інших людей;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і коридорах під час занять.

Використання електронних пристроїв

Використання електронних пристроїв у навчальному процесі допускається без обмежень за винятком тих випадків, які можуть перешкодити процедурі об'єктивного оцінювання знань студентів.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами

Проведення навчального процесу здійснюється з урахуванням вимог сучасного українського законодавства відносно осіб з особливими освітніми потребами та регулюється нормативними документами університету.

Рекомендації щодо успішного складання дисципліни

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно опрацювати матеріали допоміжної літератури. Вітається активна участь під час обговорення в аудиторії, студенти мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати.

Заохочення та стягнення

Відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу у ХНМУ» студент може підвищити оцінку за модуль шляхом виконання індивідуальних завдань (участь з доповідями в студентських конференціях, профільних олімпіадах, підготовка аналітичних оглядів з презентаціями тощо), що в разі успіху додає до 10 балів як заохочення.

Техніка безпеки

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Кожен студент і кожна студентка повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Порядок інформування про зміни у силабусі

Про можливі зміни в силабусі буде повідомлено на сторінці катедри офіційного сайту ХНМУ і в катедральній директорії системи MOODLE, а також через відповідний деканат.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Одним з елементів академічної культури, які прищеплює університет, є розуміння студентом недопустимості будь-яких запозичень без належних посилань. Враховуючи це, головним завданням викладачів є формування в студентів навичок самостійної роботи, інтересу до навчання та суспільних цінностей. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Основи краєзнавства: підручник для студ. вищ. навч. закл. / М-во освіти і науки України, Харк. нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна, Нац. спілка краєзнавців; за ред. О.П. Реєнта. – Х., 2015. – 328 с.
2. Лісовий В. Історія охорони здоров'я в Харкові / В. Лісовий, І. Робак. – Харків : ХНМУ, 2008. – 178 с.
3. Жванко Л. Краєзнавство: Конспект лекцій (для студентів усіх курсів денної і заочної форм навчання напрямів підготовки: 6.030504 «Економіка підприємства», 6.030509 «Облік і аудит», 6.030601 «Менеджмент») / Авт.: Жванко Л. М.; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2010. – 163 с.
4. Серкіз Я. Історичне краєзнавство. – Л.: ЛОНМІО, 1995.
5. Уривалкін О. Історичне краєзнавство / О. Уривалкін. – Київ: КНТ, 2006. — 296 с.
6. Строев К.Ф. Краеведение. – М., 1974.

Допоміжна

1. Вчені Харківського державного медичного університету 1805-2005 / За ред. акад. А.Я. Циганенко, проф. М.В. Кривоносов, проф. П.Г. Кравчун та ін. – Х.: ВАТ “Вид-во “Харків”, 2002. – 470 с.
2. Історія Харківського державного медичного університету. 200 років / За ред. ректора ХДМУ акад. А.Я. Циганенка. – Х.: ВПЦ “Контракт”, 2005. – 752 с.

3. Робак І.Ю. Організація охорони здоров'я в Харкові за імперської доби (початок XVIII ст. – 1916 р.). – Х.:ХДМУ, 2007. – 346 с. (іл. 24 с.).
4. Робак І.Ю., Демочко Г.Л. Охорона здоров'я першій столиці радянської України (1919-1934 рр.). – Х. : Колегіум, 2012. – 260 с.
5. Робак І. Ю. Харківська охорона здоров'я в післявоєнний період (1945–1991 рр.) / І. Ю. Робак, В. Г. Ільїн. – Харків : Колегіум, 2018. – 344 с.
6. 100-летие Харьковского научного медицинского общества. 1861-1961. Сборник очерков и статей по истории деятельности. [Ред. коллегия: чл.-кор. АМН СССР заслуж. деятель науки проф. Н.П. Новаченко (отв. ред.) и др.]. – Киев: Здоров'я, 1965. – 259 с.

1. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Сторінка катедри суспільних наук ХНМУ [Електронний ресурс].
– Режим доступу:
http://knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=141%3A2011-05-14-19-10-49&catid=7%3A2011-05-05-09-09-08&Itemid=27&lang=uk
2. <http://ukrmandry.com.ua/index.php?id=569>
3. <http://www.city.kharkov.ua/uk/o-xarkove/istoriya/istoricheskij-ocherk.html>
4. <http://tvoj.kharkov.ua/history/hst.php?r=8>
5. http://region.library.kharkov.ua/region_narys.php
6. <http://ukraine.ui.ua/ua/istoriya-gorodov-ukrainy/istoriya-kharkova>
7. <http://korolenko.kharkov.com>
8. <http://medlibrary.kharkov.ua/index.php/ct-menu-item-2/ct-menu-item-3>
9. <http://kharkov.vbelous.net/ukrain/history.htm>
10. <http://streets-kharkiv.info/deyaki-fakti-z-istorii-kharkivskikh-vulits>
11. <http://museum.kh.ua>
12. https://www.moz.gov.ua/ua/portal/mtbr_healthserviceshistory/
13. <http://www.reabit.org.ua/books/kh/>
14. <http://www.litopys.com.ua/places/istoriya-kharkova-khronologiya-rozvytku/istoriya-kharkova-1930-1931-rr/>

7. КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

Положення про запобігання, попередження, та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dysc.docx

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами

ХНМУ

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_tekt.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk

[32&Itemid=33&lang=uk](http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk

[520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk](http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk)

[17&Itemid=40&lang=uk](http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk)

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/kodex_AD.docx